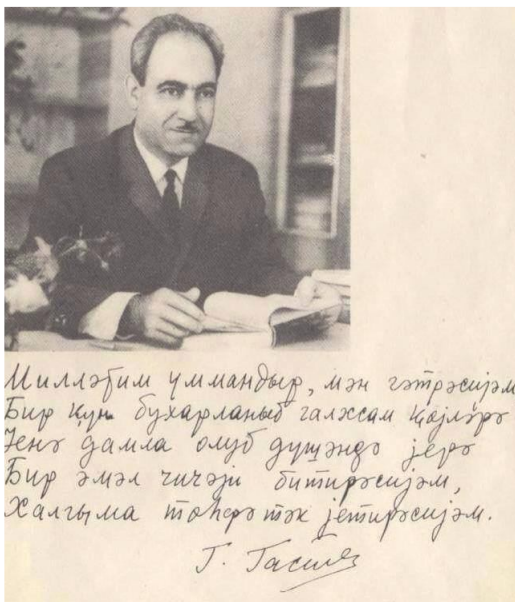

Qasim QASIMZADƏ

Qasim Qasimzadə Azərbaycan EA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun baş elmi işçisi (1954-1959 və 1963-1973), sovet ədəbiyyatı tarixi şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləmişdir (1973-cü ildən).

Yanaqda közərən laləyə, gülə,
İlanı yuvadan çıxaran dilə,
Dayı dedirtməyən qapqara telə,
Hələ dən düşməyən saça gəlmişəm.

Damaqdan getməyən dada-ləzzətə,
Qızlar bəyəndiyi boya-qamətə,
İti, şux yerişə, taba-taqətə
Möhtac qalib, uça-uça gəlmişəm.

Tövşümək bilməyən odlu nəfəsə...
Durnanı havada saxlayan səsə,
Tükənməz nəşəyə, bitməz həvəsə,
Hünərə, qüdrətə, taca gəlmişəm.

Ömrün zinətini illər alıbdır,
Mahir oğru kimi bir-bir çalıbdır.
Bircə sən verdiyin vüqar qalıbdır,
Hüzuruna başı uca gəlmişəm!

Dağlar buraxmır məni

Oyandım ki, qar tutub
yurda yaxın zirvəni.
Üzü arana sarı
yatan gördüm dəvəni.

Qara qoyun, qara kəl
dümağ olub qırovdan.
Bir gecənin içində
baş qaldırıb elqovan.

Vədə bitib, vaxt çatıb -
yola düşsən gərək,
çəmən, bulaq seyrinə
daha ara verərək.

Yır-yığışa başladım,
hazırlaşdım könülsüz.
Sözlü-dərdli dayandım
dostum dağla üzbəüz.

Halallaşmaq məqamı
dillənməyə hanı tab?
Gözyaşıtk qəfildən
yağış tökdü tappatap.

Lay-lay olub döşədi
qarşı yalı, çəməni.
Demək açıq-aşkar
dağlar buraxmır məni.

Yapıncıya büründüm,
dəhmərlədim atımı.
Ayrılanda obadan
yavaşıdı addımı.

Çıxdım hamar, düz yola,
keçdim o sərt eniş.
Bəs havalı köhlənin
hanı yorğa yerışı?!

Cilovunu tərptədim,
xışmaladım yalını.
Yollar ahənrübaymış -
tutub çəkdi nalını.

Yağış ötdü. Bir anda
duman kəsdi bərəni;
bildim bunlar tələdir -
dağlar buraxmır məni.

Qalxdım çənlə-çisəklə,
"Yelligədiyi" aşdım.
"Səbətkeçməz" keçidə
iltimasla yanaşdım.

Dilə tutdum nələc
qurd ağızlı dəreşi.
Yol versə də... duydum ki,
dağlar buraxmır məni.

Ormanlığa çatmışam,
nə gedən var, nə gələn.
Aşib qoca bir palıd
kəsmiş yolu köndələn.

Asta-asta adladım
bu sehrli meşəni.
Durub əliağacılı
dağlar buraxmır məni.

Vidalaşib gəldiyim
eniş-yoxuş, o duman,
Darvazətk açılıb,
darvazətk bağlanan
dar keçidlər, dərələr
sanki qaçıb irəli
qabağımı kəsirdi.
Düşən zaman rast yola,
"Gedirsən, get..." söyləyib
dağlar məndən küsürdü.

Gözlərimlə dərərək
hər çiçəyi, hər güllü.
Yeyinlədim bir qədər
mən də ərklə, küsülü.

Az getməmiş devikdim,
azmışdım mən yolu?!
Yox, möhtəşəm qayalar
uçub tutmuş gen yolu.

Baxıb bu "Çin səddinə",
öz-özümə dedim mən:
buyur, indi keç görüm,
burdan necə keçirsən...

Bir qəribə həvəslə
köhlənimdən tez endim.
Təbiətin fəndinə
uşaq kimi sevindim.

Süzdüm cılğın fərəhlə
bu keçilməz guşəni:
öyünməyim, neyləyim -
dağlar buraxmır məni.

Yol tapmayıb, - dedim, - kaş
burda əsir qalaydım,
burda açıb solaydım,
bir yol açıb solmuşam,
bir də açıb solaydım...

Bu gün səni gördüm

Bu gün səni gördüm... kaş görməyəydim,
Duydum ki, nə böyük günahım olmuş.
Nahaqdan incidib qəlbinə dəydim,
O qəlb ki, bir zaman pənahım olmuş.

Bu gün səni gördüm... yenə təzə-tər,
Elə bil zərrəcə dəyişməmişəm.
Baxış o baxışdır, gözlər o gözlər,
Duydum o əllərin istisini mən.

Bu gün səni gördüm... durduq yanaşı,
Sevindim - tapmışam mən öz sonamı.
Yox, o başqa gölə verir yaraşlıq,
Uçuq yuvasına bir də qonarmı?!

Bu gün səni gördüm... gözüüm önündə
Gəlib ötən günlər bir-bir dayandı.
Mən yada salıram, xatırla sən də,
Dəniz kənarında içilən andı!

Bu gün səni gördüm... o gülüşlərin,
Küsüb barışmağın düşdü yadıma.
Yenə də gülürsən sən şirin-şirin,
Mənsə, kədərliyəm, çat imdadıma.

Yox, çata bilməzsən, əlin çatarmı -
Kəsmiş aralığı dağlar, dərələr.
Daha indən belə mənası varmı -
Gecikmiş sevdaya baxanlar gülər.

Bu gün səni gördüm... dərdim yüz oldu,
Od qoydu sinəmə əzəl sözlərin.
İlk eşqin qönçəsi gör necə soldu...
Riqqətdən yaşarmış gülən gözlərin.

Bilirəm, bilirəm çox gileyin var,
Yaxşı duymamışam o zaman səni.
Qəlbən sevinərdi dostlar, tanışlar
Səninlə mehriban görəndə məni.

O vaxt aramıza girənlər oldu,
Ayıra bilmədim düzü əyridən.
Heyif, ayrılığa qədəm qoyuldu,
Bütün günahlara bais mənəm, mən.

Gətirib qaytardın məktublarımı,
Gülümsər şəklini verdim özünə.
Apardı xəzrimi, de, gılavarmı? -
Leysan yağışları düşdü izinə.

Ayrıldıq... qəzəbdə coşan dalğalar
Çağırıb bir daha sınağı bizi.
Əhdə şahid olan o təzə çinar
Yelləyib başını qınadı bizi.

Hərəməz bir səmtə üz tutub getdik,
Arzular necə də tez oldu hədə.
Fəqət qəlbimizdə biz söhbət etdik,
Gecəni yatmadıq səhərə qədər.

Sənin bizdə qalan mürəkkəbqabın
Dəydi qələmimə, qələm ağladı.
Əmanət verdiyin dəftər-kitabın
Elə bil mənimlə küsü saxladı.

Çəkəndim hər şeydən... əllərin dəyən
Bir şeyə əlimi vura bilmədim.
Gəl ötən günləri xatırla deyən
Çinarın yanında dura bilmədim.

Bu gün səni gördüm... o vüqarınla,
O saf ürəyində əlimi sıxdın.
Zaman imtahandır - düz ilqarınla
Hər sorğu-sualdan sən haqlı çıxdın.

Bu gün səni gördüm... kaş görməyəydim.
Dedim tanımaram qarşıma çıxsan.
Durmusan önümdə.
Kim inanar, kim
Ah, necə yaxınsan... necə uzaqsan...